

BRANKO ROŠIĆ

ZA SUTRA NAJAVLJUJU

KONAČNO

RAZVEDRAVANJE

Copyright © 2018, Branko Rosić
Copyright © ovog izdanja 2018, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Mojim roditeljima, Nevenki i Miladinu Rosiću.

Prosečan pas je mnogo bolja osoba nego prosečna osoba.

Endi Runi

1

„Životinje su humanije od ljudi“, pomislio je Igor Braunović dok je na studijskom monitoru treperio portret šarmantne belgijske ovčarke Dizel. Tokom patrole po predgrađu Pariza, ovaj iskusni policijski pas nanjušio je ženu punu eksploziva i želje da ubija za Alaha. Kratka potera završila se kad je hrabra keruša šćepala bombašiću, a ova potom aktivirala detonator. Jeziva eksplozija odjeknula je periferijom daleko od Parižana kojima je bila namenjena, a sedmogodišnja Dizel postala je nacionalna heroina.

Braunović je osećao da ga vrlo malo deli od plaća. Da li je Dizel bila svesna da žrtvuje život za one koji su je i trenirali da pogine za njih? Šta njoj sad znače TV prilozī, naslovne strane i virtuelna žalost miliona zavisnika od društvenih mreža, koji su u njenu čast trendovali haštag *Je suis Diesel*? Braunović se jedva pribrao kada je preko „bubice“ čuo režiju: „Još deset sekundi o keru, pa šibamo dalje.“

„O keru“, tako ovi degenerici nazivaju pse, ali nije sad imao vremena da razmišlja o tome. On je profesionalac

koji vlada situacijom. Namestio se u stolici, staloženo pogledao uspavanu publiku i okrenuo se ka kameri. Ali čim se upalila crvena lampica, izletela mu je rečenica koju je potiskivao.

„Životinje su humanije od ljudi.“

Svestan da više nema nazad i da publika očekuje objašnjenje, Braunović je krenuo da improvizuje.

„I ne samo to. Životinje su i profesionalnije od ljudi. Pokojna Dizel je samo jedan od milion primera. Psi su najbolji čuvari, najbolje bebisiterke, najbolji asistenti ljudima s invaliditetom... Za šta god da ih obučiš, briljiraju. Kod njih nema korupcije, nema lažnih diploma...“

Publika u studiju počela je da se kikoće. Glas iz „bubice“ je panično šištao: „Braune, koj’ ti je!?“

„Ne znam zašto nikad nismo probali da ih obučimo da nam vode državu. Ionako nam je pseći život odavno nedostižan standard. Čujte, da se sutra neki pas kandiduje za premijera, glasao bih za njega bez razmišljanja. Garantujem da bi taj pas bio najbolji premijer koga smo ikada imali.“

Smeh, aplauzi i zvižduci iznenađene publike, podsetili su Igora Braunovića na vreme kada je bio mlad, hrabar i bezobrazan. Razbesneli glas iz „bubice“, podsetio ga je da to odavno nije. Poslušno je pogledao ka ekranu „idiota“ koji je već pet minuta čekao da bude pročitano.

„A sada, vedrija tema. Kasirkama vašeg omiljenog lanca hipermarketa ubuduće je zabranjeno da sede za kasom. Verovatno je menadžment nezadovoljan što su, i pored malih plata, ružnih uniformi i ludih mušterija, njihove kasirke i dalje nasmešene i ljubazne. Zato su rešili da ih dotuku oduzimanjem stolica. Premijer je lično apelovao

da se hipermarket urazumi, ali dok se o ovom pitanju ne izjasni inspekcija rada, kasirke će sve ovo bukvalno, morati da izdrže na nogama. Pogledajmo prilog.“

Dok je publika gledala u studijske monitore, Brauno-
viću se ponovo javio sveprisutni glas iz „bubice“.

„Braune, brate, na čemu si? Pas bi bio bolji premijer od premijera?“

„Pa nisam rekao od ovog premijera, nego od bilo kog premijera.“

„Džabe ti je to. Mislim, to je bilo genijalno, ali ugasio si ga, bre!“

„Najgore što može da se desi jeste da mi uzmu stolicu.“

Smeh iz „bubice“ mu je zamalo probio bubne opne. Novi glas se pridružio raspravi.

„A je l' ti stolica tvrda ili meka?“

Braun je sad već morao da izvadi „bubicu“ jer se smeh iz režije čuo i bez nje. Nervirao ga je humor tih likova iz tehničkog sektora televizije, humor na nivou doskočica lako pijanih noćnih gluvatora ispred dragstora. Ali taj humor, kako je Braunović odavno primetio, nije imao veze sa časnim profesijama realizatora TV programa, već su ti likovi zapošljavani kao braća po partiji i kulturnom nivou vrhuške televizije na kojoj je radio.

Ipak, znao je da se kamuflira i da odigra kako treba. Da pliva u sitnim, svakodnevnim temama s ljudima koje bi nazivali prosekom. Da bude frajer, super lik, faca. To je bio oklop koji ga je čuvao da nikada i nikako ne bude izbačen iz takta – osim večeras.

Na monitoru je i dalje išao prilog o ucveljenim kasirkama. Publika, plaćena da sedi i pozitivno reaguje, proveravala je svoje mobilne telefone. On nije imao taj luksuz;

otkad mu je mobilni zazvonio usred intervjua sa vladikom banatskim, prokleti uređaj mu je nadalje bio isključen tokom emisije. Bacio je pogled na „idiota“ i spremio se za sledeći prilog.

Taj Braunovićev prilog bio je o velikom nevremenu na njegovim omiljenim škotskim ostrvima. Na snimku su se videli uraganski udari koji su nagonili talase u galop i oni su, jureći jedan drugog, tukli stenovitu obalu Orknijskih i Šetlandskih ostrva. Iz helikopterskog snimka video se brod opkoljen talasima koji su poništavali napore njegovih moćnih motora. Brod je trebalo da stigne na ofucanu platformu *Apache & Viking Scot Oil* koja je sisala naftu iz Severnog mora, dajući Norvežanima njihov legendarni standard, a Škotima umalo nezavisnost od Britanije. Agencijske vesti jutros su objavile da je brod potonuo i da ima poginulih, ali je oko podne sve demantovano iz BBC-jevog izvora. Na kraju tog malog, ali konfuznog priloga, Braunović je izvadio flaše škotskih ejlova *Skull Splitter* (s istoimenim vikingom na etiketi) i *Dragonhead* (s vikinškim brodom na pučini koju je pomamila oluja). Oba ejla bila su proizvedena u pivari *Orkni* u Škotskoj. Braunović je objasnio da je Viking *Skull Splitter* gospodario Severnim morem, te da je bez brodskih motora i GPS sistema, sa primitivnim plovilom s etikete ejla *Dragonhead*, verovatno stigao i do Amerike. Ovim poređenjem nevešto je probao da uteši ljude zabrinute za ugroženi brod, ali i dao sebi alibi za zdravicu sirotim mornarima, posle čega je zapravo ceo minut hladnokrvno lokao svoje omiljeno piće do samog kraja emisije.

Isprva je bio zadovoljan što se setio da rolja ejl, umesto da rutinski slaže papire koje tradicionalno slažu svi

voditelji svih emisija kako bi imali šta da rade u kadru dok ide odjavna špica. Međutim, tad je video koliko je sati.

Za čitavih sedam minuta okrnjio je termin indijske serije *Mandalada*, beskonačne telenovele o prelepoj i predobroj, ali siromašnoj devojci iz prigradske kasabe nadomak Kalkute, koju roditelji žele da udaju za debelog auto-mehaničara, a ona voli bogatog, obrazovanog dasu koji se jednog utorka zagledao u nju dok je kupovao kari od njene majke sa sklepane ulične tezge. Daleko od toga da je priča o Mandaladi bila u rangu *Mahabharate*, ali serija je u Srbiji imala ekstremnu popularnost, pa je svih 28 glavnih i 350 sporednih glumaca gostovalo u Beogradu, gde su oduševljeno dočekani u prepunoj *Areni* pred kojom ih je premijer lično zamolio da svojoj velikoj i moćnoj zemlji Indiji preporuče Srbiju kao raj za indijske investitore.

Braunovićevo grubo narušavanje programske šeme moglo je da naljuti i domaći plebs, koji je upijao već 147. epizodu serije, kao i potencijalne indijske investitore – ali nikog kao gazde srpskog advertajzinga, koji su zlatom platili dragocene reklamne blokove u *Mandaladinoj* ekskluzivnoj satnici.

Dok se nestrpljivo evakuisao iz zgrade, prošao je kroz špalir tehničkog i novinarskog osoblja u TV desku. Svi su delovali neuobičajeno raspoloženi i nasmešeni; mnogi su mu čestitali na super emisiji, ali isto tako je primetio i da su mu se zaverenički zgledali iza leđa. Presreo ga je jedan od urednika hronike.

„Domaćice su popizdele na tebe. Četrnaest poziva. Jebô si kevu s onim kerom i Švedskom.“

„Škotskom, moronu, Škotskom“, ispravio ga je Braunović.
„Škotska, Švedska, svejedno. Penzosi hoće Indiju, a ti im odlažeš dozu.“

Braun je odmahnuo rukom i naleteo na otvorena vrata mračne sobe za montažu. Svetlost s monitora, na kojima su se vrteli golovi engleske i španske lige, padala je na veliki poster zgodne voditeljke emisije, koju su svi gledali samo zbog njenih savršenih nogu i sočne guze.

Pozdravio se s portirom i ušetao na parking do svog rovera, čija je hauba sijala pod neonskim svetlom natpisa TV – skraćenice imena *Toranj Vidikovac*, televizijske stanice pored *Mekdonaldsa*, u graničnom pojasu između Ceraka i Vidikovca. Upalio je pouzdanu mašinu, ali je pre vožnje ipak čekao neko vreme da se motor zagreje jer to je bila neka vrsta porodične tradicije. Tih dva-tri minuta osećao je svog oca u sebi, tih dva-tri minuta njegov otac brižan i ozbiljan sedi u parkiranom autu i zagreva motor pre nego što krene s vožnjom po zimi. Gledao je u retrovizoru dim iz auspuha, a kroz šoferšajbnu veliki beli dim iz toplane na Vidikovcu kako se meša s oblacima dima pristiglim iz Obrenovca. Ti visoki dimnjaci toplana podsetili su ga na svetionike, na Severno more, na prilog o škotskim ostrvima kojima je narušio program. Skliznuo je s parkinga uz pucketajući zvuk šljunka ispod roverovih guma, a onda pogledao na klizalište u komšiluku *Mek drajva*. Čulo se samo urlanje dečurlije koju je šibao reski decembarski vazduh. Bližila se Nova godina.

2

„Životinje su humanije od ljudi“, pomislila je Jovana dok je stajala u redu za gotova jela u hipermarketu *Tempo* na Adi Ciganliji. Gledala je dva akvarijuma pretrpana rečnim ribama, koje su škragama halapljivo žicale dah, očajnički se gurale da bi usisale parčence života iz filter pumpe koja ih je gađala mehurićima. Jovanu je potresala ta besmislena borba za život koji će uskoro biti prekraćen, termički obrađen i poslužen nekom od hipsterskih parova koji planiraju kul večeru uz vino. Na susednom pultu ređali su se leševi somova i šarana spremnih za rernu, a ovi jadnici u akvarijumu nisu ni slutili da ima nešto gore od prenaseljene staklene ćelije. Dovoljno je da radnik na odeljenju meso & riba postupi po želji mušterije koja je upravo odabrala lovину iz staklenika i nesrećni dobitnik je surovo izvučen da se uguši vazduhom. Ribe koje su tog radnog dana imale sreće u ovoj morbidnoj lutriji, zapravo su dobile priliku da se još duže muče do odloženog, ali izvesnog pogubljenja. Da li bi više volele da nisu morale da čekaju? Da li im je to zaustavno vreme išta značilo?

„Hoćete i vi ribu, gospođice?“, prepalo ju je pitanje. Ne, nije htela ribu. Želela je da bar ona bude ta koja će ovog 26. decembra nekome poštedeti život – kakav god taj život bio, makar i smrt od njega bila bolja. Dok ima života, ima i nade – tešila se Jovana dok se probijala između nakrcanih gondola. Zakočila je već prilično puna kolica ispred ogledala između rafova sa *Heinzovim* kečapom i *Hellmannsov* majonezom. Spazila je svoju figuru. Guza je bila na mestu, noge perfektne, stomak neprimetan; čak i u debelom džemperu. Trideset i šest godina života bila je neka kota odakle je moglo sve krenuti na sve strane. U ovom periodu života nekom je sve izgledalo rešeno i definisano, ali ne i njoj. Zato je i gledala svoju figuru u ogledalu između rafova. Sve je bilo otvoreno. I posao i ljubav i čitav život koji sledi posle ove trideset i šeste godine. Krivila je sebe što se dovela u takav položaj, ali kome je u ovoj zemlji sve izvesno i rešeno? Možda se među ovim našminkanim i ljubaznim kasirkama nalaze neke istoričarke umetnosti koje nigde drugde nisu uspele da se zaposle, pa im sada poznavanje rada flamanskog slikara Brojgela uopšte ne treba pri očitavanju bar-kodova. Sa svakim piskom fiskalne kase po očitanoj ceni, one možda očitavaju promašaj sopstvenog života. Jovanin slučaj nije imao tu tragiku. Biti voditeljka na gledanoj televiziji *Toranj Vidikovac* nije bio baš životni neuspeh. Okej, vodila je besmisleni emisiju *Opštinske koordinate*, emitovanu u takođe besmislenom terminu. Pravila je priloge iz beogradskih kvartova, a odnedavno i iz drugih opština po Srbiji. Često bi joj gostovali lokalni funkcioneri, koji su tupili o besmislenim manifestacijama, humanitarnim akcijama, građevinskim podvizima, ali nikad o opštinskim problemima. Ponekad

je imala povod da ugosti neke umetnike, ali uglavnom je uviđala da se uzalud radovala prilici da njeno obrazovanje dođe do izražaja.

Istorija umetnosti. Studije na koje se odlučuju ljudi koji bi voleli da su kreativni i talentovani. No Jovana je bila istinski zaljubljena u kritičko posmatranje i estetsko uživanje u tuđim umetničkim delima. Dok je hitala kroz semestre, godine i ispitne rokove, imala je luksuz da ne mora da razmišlja kome još treba njeno egzotično znanje. Bila je mlada i verovala je da je dovoljno da nešto voliš, pa da budeš uspešan u tome. A onda je dobila diplomu i veoma brzo shvatila da njeno obožavanje i poznavanje Brojgela nije baš cenjena veština na tržištu rada. Udarila je u zid i pala u omanju depresiju koja ju je držala do dvadeset devete godine. Tada su njeni roditelji rešili da se umešaju. Njima je odavno bilo jasno da pred njihovom kćerkom nije blistava budućnost, budući da spava do deset i besomučno pije kafu s drugaricama, koje takođe o trošku roditelja vole muzej MOMA, momke iz anonimnih garažnih bendova i modele mladih kreatora kojima lupaju srca na *Instagramu*. Jovanin otac, praktični inženjer, pozvao je druga koji je imao druga koji je imao prijatelja na televiziji.

Tako je Jovana došla do rotirajućih vrata medijske kuće, gde ju je drug tatinog druga sačekao i odveo do svog prijatelja, jednog od urednika. Ovaj ju je rutinski pitao šta zna i šta je zanima, a onda je na pomen Brojgela jedva primetno prevrnuo očima. Setila se da bi tata bio razočaran da urednik kaže drugu njegovog druga kako je mala neupotrebljiva. Zato je brzo dodala da je, pored Brojgela, zanima ama baš sve što se dešava u kulturi i umetnosti, te i da je završila

baletsku školu pre fakulteta. Za razliku od istorije umetnosti, koja na Jovani nije ostavila fizičkog traga, posledice bavljenja baletom su se itekako videle. Urednik joj je zato rekao da se strpi malo jer je redakcija kulture prebukirana, ali da može da počne kao pripravnica. Pristala je, iako je nadomak tridesete godine bila starija od svih koji su, kao i ona, bili na početku novinarske karijere. Bila je pred lansiranjem rampom, ali do nje je morala doći kroz najdosadnije i najbanalnije rubrike i priloge kakve gradska redakcija nacionalne televizije može da ima. Jovana Andrić je tako dugo, dugo stajala na toj rampi, a da nije osećala da će biti lansirana bilo gde. Bila je poput ovih šarana i smuđeva u akvarijumu hipermarketa *Tempo* na Adi Ciganliji. Nije mogla da dođe do vazduha od toliko pripravnika koji su bili brži od nje. Čak i za najgluplju vest o izlivanju cisterne u Kumodražu, a koja nikad nije stigla do benzinske pumpe na Banjici, valjalo se boriti do krvi među konkurencijom starijih maloletnika. Smucala se po redakciji, kupovala im peciva za doručak i grickala plastičnu čašu od jogurta u koju bi ridala svaki put kada bi joj ispred nosa oteli prilog o požaru u romskom naselju, ili planinarima koji peru poslovnu zgradu u bloku 21 na Novom Beogradu.

Iako su svi приметili da je sporija od ostalih, ipak nije završila poput nekog šarana na dasci hipermarketa *Tempo*. Zbog urednika i druga očevog prijatelja, prebacili su je u dnevnik, na vremensku prognozu za koju je svojom baletskom pojavom bila više nego kvalifikovana. Tamo joj je jedini posao bio da gladauje kako bi ta dva minuta pred kamerom nosila lepe haljine i trpela otvoreno udvaranje voditelja. Ostatak radnog dana trpela je glupe komplimente publike koja ju je, kao i njene kolege, smatrala

praznoglavom lutkom. A onda ju je jednog dana urednik (prijatelj druga očevog druga) poslao na dobrotvorni bal *Stil Kuvajt banke* koja je dala veliki novac Beogradskoj filharmoniji. Novinarica koja je obično radila te priloge bila je bolesna, a drugi pik – rezerva prve novinarke – saznala je da joj sin ima boginje, pa je otkazala na sam dan velikog događaja. Dolazili su najvažniji ljudi iz kulture, politički establišment, ali i velika Tereza Fon Kart, najpoznatija čelistkinja sveta, koju su lako isplatile kuvajtske glavešine beogradske ekspoziture. Urednik je, ipak, uz izvestan rizik, odlučio da neiskusna Jovana bude ta koja će napraviti prilog o čitavom „eventu“.

Tako je Jovana, uz malo tuđe nesreće, od drugog golmana omladinske ekipe postala prvotimac koji mora da igra utakmicu Lige šampiona. A odigrala je šampionski. Odličan izveštaj sa događaja *Stil Kuvajt banke* i o velikom sponzorstvu za beogradske filharmoničare. Odigrala je profesionalno, precizno i harizmatično. Čak je posle priloga samouvereno išla kroz špalir medijskih glavonja, političara i biznismena, razmenjujući s nekima od njih vizitkarte i koketne poglede. Euforija zbog prvog uspeha stigla ju je tek nekoliko sati kasnije, dok je pešačila ka porodičnom stanu na Senjaku, u zgradi koja se nalazi na uzbrdici između BIGZ-a i senjačke pijace, tamo gde farovi noćnih taksija osvetljavaju murale ubijenih vođa navijača *Zvezde* i *Partizana*. To sećanje ju je i sada nateralo da se nasmeši, zagledana u metalna kolica koja je zakočila ispred boksa sa majonezom i kečapom. Trgnula se osetivši da neki kupci blenu u nju. To je bilo standardno gledalačko prepoznavanje voditeljke *Opštinskih koordinata*. Moguće da su je videli i u onim dosadnim intervjuima koji

najavljuju novu sezonu njene emisije uz fotografiju u TV studiju. Jednom je bila i u ukrštenici najčitanijeg tabloida.

Blagim osmehom nagradila je poglede radoznalaca i odlučnim pokretom uzela s rafa prvo *Heinzov* kečap, a onda i *Hellmannsov* majonez. On je voleo samo te marke. Morali su biti *Heinz* i *Hellmanns* zato što je jarkocrvenu flašu prvog koristio u engleskim pabovima, a ovu drugu bele boje kupovao u hipermarketima iz lanca *Vejtroz*. Te plastične flašice kečapa i majoneza bile su banalni, ali dragi podsetnik na anglofiliju njenog dečka i njegove godišnje odmore u Velikoj Britaniji.

Preticala je neodlučne kupce između rafova, ubacivala još poneku stvar i kada je bila sigurna da je sve tu, uparkirala se u najmanji red pred kasama. Na parking u ispred marketa zaustavila je kolica tik ispred gepeka svog minija. U retrovizoru je spazila, a potom i čula, porodičnu svađu na izlazu samoposluge. Ravnodušno je gledala ženu koja urla na supruga i histerično drmusa sina. Otpustila je ručnu mini morisa, koji je zadrhtao pri paljenju motora. Onaj par s detetom nestao je iz retrovizora i verovatno su već bili na putu ka razvodu. Bacila je poslednji pogled na sada opet tih parking, na kome je bilo još porodica sa prepunim kolicima i gepecima koji se jedva zatvaraju, ali su oni valjda bili diskretniji ili se jednostavno nisu ni svađali. Praznična scenografija od visećih lampiona razlila je raznobojnu svetlost po njenoj šoferšajbni i Jovana je za sekund ili nešto više osećala nostalgični trag sreće iz detinjstva, vremena u kome se jedino radovala praznicima. Brzo se setila da je sada sve drugačije, pa je zaobišla gigantsku novogodišnju jelku ispred hipermarketa i skrenula autom ka Obrenovačkom putu.

3

Iako su vladale novogodišnja histerija i šoping gužve, Igor Braunović brzo se sa Ceraka dovezao do Konjarnika. Bila je to vožnja kojom je pokušavao da amortizuje nakupljeni stres. Samo malo pošto je prošao Gazelu, ugledao je čudan prizor. Klinički centar, najveći medicinski objekat u zemlji, bio je oivičen novogodišnjim sijalicama tako da su se jasno videle konture cele zgrade; od heliodroma na vrhu pa do mrtvačnice u podrumu. Imao je dve sekunde da kognitivno obradi ovaj vizuelni fenomen i razmišljao je o njemu dok je Klinički centar postajao sve sitniji u retrovizoru njegovog rovera koji je već prolazio ispod table na kojoj je pisalo *Dušanovac*. Ta slika delovala mu je kao najbizarniji pokušaj da se novogodišnja atmosfera nametne onima kojima je ta vrsta emocije poslednji prioritet. Klinički centar je, dakle, iz misterioznog razloga stavljen u službu novogodišnje dekoracije grada kao nekakva morbidna jelka koja spolja veselo svetluca, dok unutar nje taverse oni koje je Deda Mraz zaboravio i koji

u svojim hladnim krevetima čekaju verovatno poslednju prazničnu trpezu.

Braunović se oslobodio sumornih misli kako bi izveo polukružno okretanje na ulivanju Ustaničke u Ulicu Vojislava Ilića, pa polako prošao pored parkinga na kojem dremaju *Lastini* autobusi, a zatim dodao gas krenuvši natrag do svog stana na Banovom brdu, na samoj granici s Košutnjakom.

Taj stan bio je u jednom iz niza istovetnih solitera koji idu uzbrdo od pijace ka Košutnjaku. U njemu je Braunović zatekao poznato brundanje strujomera od koga je odzvanjao ceo poslednji sprat. Mesečina se mešala s uličnom rasvetom i difuzno se razlivala po magnetima na frižideru. Ti magneti iz raznih gradova sveta pomagali su mu da se seti kako se barem naputovao u životu svome, tako da je, ponekad, onu prvu jutarnju, egzistencijalnu depresiju otklanjao upravo pogledom na frižider. Upalio je svetlo, a sekund kasnije začulo se zvono na vratima. Otvorio ih je širom i, bez pozdrava, odmah uzeo prepune teške kese iz njenih ruku, uz misao da je ipak trebalo da je sačeka ispred zgrade. Čutke su praznili kese i raspoređivali plen po njegovoj kuhinji. Ušla je u sobu i odmah se dohvatila daljinskog, odabravši kanal *TV* s kojeg je on otišao pre malo više od pola sata. Rekao joj je da promeni stanicu, a ona mu je, ne skrećući pogled sa ekrana dobacila.

„Ako te stvarno otpuste što si probio termin, oni su budale. Bio si sjajan.“

„Ko kaže da će da me otpuste?“

„Pola televizije. Ali to su uglavnom druge redakcije, oni su standardno ljubomorni i jadni.“

Braunović je ovo njeno zakucavanje na kanal TV i priču o njegovom probijanju termina smatrao dokazom da ne treba imati devojkicu ili suprugu iste profesije, a pogotovo ne iz iste firme. Jovana Andrić, njegova devojkica, radila je na istom kanalu – TV-u. Upoznao ju je dok je još vodio *Dnevnik*, a njegov šou još uvek bio samo sveža ideja na papiru. Na tom dosadnom poslu voditelja *Dnevnika* jedino zadovoljstvo nalazio je dok ju je gledao kako recituje podatke o mogućim jutarnjim izmaglicama u Kuršumliji, pa rotira čitavu mapu Srbije tapaciranu oblacima, iznosima stepeni Celzijusa, izgledima za padavine, tokom čega njene savršene noge zaklanjaju problematični jug. Ponekad bi se, pod izvesnim rizikom od optužbi za seksizam, usudio da pri odjavi *Dnevnika* istakne kako je vreme promenljivo, a da je samo ona konstantno lepa, ili kako temperaturu više diže njena pojava, nego oskudno sunce nad Srbijom. Čak je jednom rekao da bi Hidrometeorološki zavod trebalo da je koristi kao protivgradnu raketu jer s njenim osmehom nestaju svi oblaci. Setio se kako je šizeo što je ona sve te komplimente primala ravnodušno i pripisivala ih voditeljskom zanatu. A kada su je poslali da izveštava sa događaja koji je organizovala *Stil Kuvajt banka*, smatrao je da je izgubio sve šanse da ikada bude s njom. Ispostavilo se da je Jovana počela da prihvata njegovo nabacivanje tek kad su postali naizgled ravnopravne kolege. On je dobio da radi svoj šou, ona svoju emisiju *Opštinske koordinate* i mesec dana kasnije postali su poznati par koji nije krio dobro raspoloženje.

Večeras mu je, međutim, smetalo što ima devojkicu koja zna s kim on radi i kako radi, šta se priča o njemu, kakva

mu je pozicija, da li mu rejting raste ili stagnira – u periodu kada televizijama opada gledanost nauštrb internet sadržaja. Smetalo mu je što ga je podsetila na prestup koji je uspešno potisnuo, a onda se setio i da nije uključio mobilni po izlasku s televizije. Zato je i živeo u lažnoj tišini koja ga je tešila da neće biti posledica njegovog gafa u emisiji. Samo minut po uključenju telefona odjeknula je kanonada pijukanja koja je pratila pristizanje nakupljenih poruka. Gotovo svi SMS-ovi bili su, naravno, od njegovog šefa Gorana Delića.

„Prićaćemo na kolegijumu u ponedeljak, a što se mene tiče, već i sutra, konju!“, pročitao je Braunović naglas poruku.

„’Konju?’ Da li je moguće da se toliko ljuti zbog glupog probijanja termina?“

„Ti kao da nisi gledala emisiju! Nije problem minutaža, već to što sam prozvao premijera! To je čak i tonac detektovao, a tebi nije jasno!“

„Nije mi jasno zato što se slažem s tobom. I najobičniji pas bi bio bolji premijer od premijera.“

„Neozbiljna si. Jasno ti je šta mi kad-tad sleduje.“

Osetio je kako ga Jovana grli i ljubi u uvo.

„Ne brini se, Braune. Donosiću ti cigarete u zatvor.“

Uzdahnuo je i dohvatio daljinski. Pritiskao je dugme *P* na opciji „+“. Preticao je kanale koji su se menjali kao i brojevi na kojima su bili ušančeni. Zastao je na izveštaju *BBC*-ja o migrantskoj krizi. Prikazani su reportaža o izbeglicama i davni govor bivšeg premijera Kamerona ispred velike tamne kuće u Dauning stritu, kada je rekao da Britanija ne može da prihvati najnoviju kvotu kojom joj EU propisuje veći broj useljenika. U studiju je krenula

debata koju je učtivo i besprekorno vodio upeglani engleski voditelj. Jovana se nasmešila i sela do njega na dvosed.

„Ako si hteo da se oraspoložiš, odabrao si pogrešan kanal.“

I pored Braunove anglofilije, malo toga ga je nerviralo kao ovaj voditelj *British Broadcasting* dok drži tablet, dok samouvereno pokazuje koliko prati tehnološke novitete, dok prelistava *Tviter*. *Tviter* ga je nervirao više i od voditelja *BBC*-ja. Mrzeo je *Tviter* i masovna kompulsivna proseravanja ljudi koji često neupućeno i tobož duhovito komentarišu razne situacije u malo reči. A pogotovo je mrzeo novinare koji su od nećijih mentalnih ekskremenata na *Tviteru* pravili vesti. Takav je bio i voditelj-domaćin emisije zatečene na *BBC*-ju, a koji je svako malo gonio po tabletu najnovije bisere *Tvitera*, *Fejsbuka* i *Instagrama*. Kao da se sve vesti sveta ulivaju u njega, a on ih kao dispečer razvrstava i odašilje ka nama ubeđen da je odabrao pravu. Manekenski je koračao po scenografiji TV studija i svaki čas zastajao ispred džinovskih monitora, na kojima su se kroz milione piksela pojavljivale slike neke od katastrofa iz sveta ili grimase migranata ugušenih u tovarnom delu neke *Mercedesove* kamiončine za prevoz robe od Izmira do Islanda. Većina vesti bila je ili o događajima u muslimanskom svetu ili o muslimanima u Evropi, uz irelevantne tvitove koji su predstavljali irelevantni glas naroda. Braun je osetio teskobu tek kada je usmerio pogled na pejzaž iza voditelja. Desetine novinara razbacanih po spratovima kucaju vesti, telefoniraju, šetaju između stolova i prinose tekstove kao nekakvu žrtvu na desk svog urednika. Ove kulise od živih ljudi su ga užasavale. Braun nije video ništa privlačno u toj užurbanosti.

Video je samo stres i pitanje: „Da li će završiti zadatak dobijen na kolegijumu?“ Ako ne završi, o tome će se pričati na sutrašnjem kolegijumu uz mogućnost sankcija i opaljivanja po džepu. Bio je siguran da neko od tih ljudskih elemenata scenografije studija *BBC*-ja vadi iz fioke tabletu protiv glavobolje, ili nateže neku od onih visokoenergetskih tečnosti ne bi li podigao kapke i produžio koncentraciju makar do predaje svoje rubrike.

„Ovo više nije novinarstvo.“

„A šta je novinarstvo, Braune? Pre neki dan si pljuvao po staroj gardi koja je samo gajila boemštinu i cirkala po kafančugama.“

„Jesam. Jebe mi se za tu mitomaniju, jebe mi se za karirane stolnjake i limene pepeljare, a pogotovo me zabole za tekstove pisane na računaru za kolenicu i lozu! Al' ovi moroni s tabletima, što misle da je istraživačko novinarstvo to što čitaju *Tviter* i što misle da je za formiranje legitimnog stava dovoljan onaj haštag il' kako se to već zove – oni su nas ubili! Oni su sahranili celokupnu žurnalistiku, oni su sveli novinarstvo na manekenstvo, na sajam nauke i tehnike!“

„U pravu si, samo si ti okej, svi ostali su sranje. Hajde sad promeni kanal, molim te.“

Promenio je kanal iako je osetio ironiju, a Jovana je ustala i nestala iz sobe. Braun to nije ni primetio jer je naišao na prilog o turneji „Četiri skakaonice“ – tom tradicionalnom prazničnom hepeningu u kojem vrhunski skakači na skijama hvataju ubrzanje i probijaju kacigom novogodišnju izmaglicu u jurišu na rekord. Hipnotisano je gledao kako ekranom promiču šumske krošnje i podaci o visini i dužini skoka po ateriranju potencijalnog

rekordera. Voditelj s idiotskom kapom nalazio se u podnožju skakačke rampe u Garliš Partenkirhenu i saopštavao poredak posle današnjeg skakačkog dana. Iza njega je bila ogromna plastična figura šarene krave – maskote s reklame za alpsku čokoladu. Braunović je gledao u ekran preko kojeg je uronio u detinjstvo, novogodišnje dane kada se masovno pratila ova planetarno poznata turneja najboljih skakača. Radovao se prazniku i prvom januaru kada će lenjo iz kreveta pratiti skokove i doskoke takmičara na snežni cilj, kako bi se izborili za mesto na postolju po kome je ispisan logo *Audija* ili nekog drugog sponzora.

Jovana je ponovo ušla u sobu. Tuširanje joj je napravilo blage talase u inače opeglanoj kosi. Zbacila je peškir brže nego što je finski skakač stigao do svoje tačke najbliže nebu. Kombinacija lajt šou prenosa sa skakaonice padala joj je po stomaku, nogama, lopaticama, grudima, rukama... Zavalila se u fotelju i uvežbanim pokretom svog perfektnog stopala uhvatila je čašu nožnim prstima i prinela je Braunovim ustima. Bili su uhodan par i Braun je mirno ispio gutljaj portugizera iz čaše koju su čvrsto držali njeni nožni prsti. *Hellmannsov* majonez i *Heinzov* kečap stajali su na stočiću neotvoreni, uz gotove šnicle iz hipermarketa *Tempo*, dok je Braun večerao Jovanine grudi, pupak, butine i guzu. Nije je sačekao ispred zgrade da joj pomogne s kesama, nije je pitao kako je izgledao njen dan. Bio je razmaženi mačo produkt jednog bivšeg vremena. Ona je to znala i nije mu zamerala odsustvo romantike. Po njihovim telima padala je svetlost sa ekrana u bojama table s poretkom današnjeg skakačkog dana.

4

Dim je presecao noć koja je natkrivala Voždovac i Ulicu Vojvode Stepe. Kosta Braunović je, tokom trčanja nizbrdo niz šine kojima ide tramvaj „devetka“, znao da je sve uspelo – jer da nije, sada ne bi bilo ovog dima koji prati njega i njegovog zadihanog kompanjona. Nije smeo da se zaustavlja i gleda unazad. Skrenuli su u jednu od poprečnih ulica i ušli u polovni BMW parkiran pored betonske ograde koja opasuje jednu od najvećih vila na Voždovcu, a pripada nekom pevaču urban folka ili tako nekog muzičkog hibrida.

Kosta je gledao kako njegov saučesnik brzo vadi ključeve i pomislio: „Zamisli da sad ne upali.“ Ali crni polovni BMW je poslušno proradio. Pucnule su gume pri prelazu sa trotoara na asfalt ulice. Okrenuli su auto ka Bulevaru oslobođenja ili Bulevaru JNA, kako ga i dalje zove Kostin otac. Žurili su ka Autokomandi, još natopljeni mirisom paljevine. Prošli su pored bleštave Marakane, gde je u toku bila proba reflektora za sutrašnju utakmicu *Zvezde* i nekog turskog tima.

„Koliko pandura oko 'ciganskog' stadiona... Moramo da palimo odavde. Gde da te ostavim? Gde noćas spavaš? Alo, bre, Kosta!“

Kosta se prenuo iz praznine.

„Kod ćaleta na Banovom brdu.“

„Do jaja. Je l' bi smeo da mu kažeš šta smo uradili? Deluje kô da bi te častio za ovo.“

Kosta je ćutao i razmišljao kako ga otac u životu ni za šta nije pohvalio, a kamoli još i častio. Marko je oštro skrenuo i nastavio da melje.

„Bilo bi ludilo da matori na te-veu baci neku foru o požaru koji je podmetnuo njegov sin.“

„Ne snima večeras, subota je. Ne radi ni subotom ni nedeljom.“

„Nema veze, biće u vestima.“

Kostu je mućilo nešto drugo.

„Da nije neko od muslidža ostao u hostelu?“

„Znaš kako me zabole i da jeste. Ciganin manje na ovom svetu. Dosta smo ih mazili, nek spavaju napolju il' nek izgore! Jebe me samo što smo parkirali kod onog majmuna, onog pevaća, kako se zove...“

„Sad ti je majmun, a režeš vene na njegova sranja.“

„Ma ne zato, jebote, nego mislim da ima video nadzor na parkingu. Jedino ako majmun kara neku fuksu pa je zaboravio da ukljući kamere.“

Prolazili su pored Sajma. Kosta je gledao u raznobojno osvetljene sajle Mosta preko Ade. Vraćao je veće unazad. Sve po redu: BMW-ov gepek iz kog su izvadili Molotovljev izum, suzavac, upaljać, slomljen prozor na prvom spratu hostela sa imigrantima iz Sirije, Iraka, Libije i s drugih nesrećnih lokacija. Bila je tu i druga ekipa, još dva ortaka

iz *Časti*. Oni su ubacili druga dva projektila u hostel, ali su, po planu, otišli uzbrdo uz Vojvodu Stepe.

Kada je Kosta video kupolu Hale 1 Beogradskog sajma setio se fotografije svog oca i strica baš na tom mestu. Stric je osamdeset i neke imao veliki koncert, a Kostin otac je izašao s njim nekoliko minuta pre nego što će se maršalova pojačala uključiti i nestati u dimu od suvog leda koji puze binom. Gledao je tu fotografiju bezbroj puta u sobi svog poznatog oca. Braća Braunović bili su pripadnici malenog dela Srbije kog su se gadili i Kosta i njegovi pajtosi iz pokreta *Čast*. Kostin otac i stric su za njih bili pripadnici one Srbije koja nikada nije ni volela ni poznavala Srbiju. Oni su bili neki zaostatak stare Jugoslavije, zarobljeni u sećanjima na zemlju dembeliju u kojoj se u podne pila kafa u Dubrovniku, a večernji provod se trošio u centru Beograda. Ta generacija ostala je kao lift zaglavljen u međuspratu – nisu osećali novu državu Srbiju, a bili su svesni da su dvomesečna letovanja u Rovinju i čarter letovi vikendom do Londona daleka prošlost. Ali bili su istrajni disidenti novog poretka i prezirali su sve što je došlo iza 1990. i raspada SFRJ. Ti disidenti, koje niko nije ni proganjao, osećali su aroganciju prema bilo čemu nacionalnom. Međutim, omladina, kojoj je pripadala i Kostina generacija, nije želela da se valja u griži savesti i sramoti zato što su Srbi. Nisu osećali kajanje za ratove vođene pre njihovog rođenja jer ih zapravo nije interesovalo ništa što je postojalo pre njih. Ludeli su od imperativa da se nekakvi zločini pripišu celoj naciji, mrzeli su Hag i simpatisali Šešelja, a da nisu znali ni ko je Mira Marković, ni ko je Sloba Milošević, niti ih je bolelo za Kosmet i bombardovanje okrnjene Jugoslavije. Znali su samo da ništa

ne veruju Evropi pred čijim vratima je Srbija, po njihovom mišljenju, suviše dugo i suviše ponizno klečala. Zato su se primali na Putina i Rusiju jer su ovi bili dokaz da slovenska zemlja može biti svetska sila. Zato su se oduševljavali opskurnim glasovima van mejnstrim medija i uživali da iz inata prema svojim roditeljima usvajaju upravo ono što je „evropska“ Srbija pokušavala da iskoreni. Neočetništvo, neonacizam, nacionalizam, rasizam, ekstremno pravoslavlje i cela ikonografija „pravog Srbina“. Nisu kukumavčili na pomisao da bi se opet mogle uvesti vize jer su taj svet koji je dizao rampe ka Srbiji neskriveno i duboko prezirali. Nisu želeli da dele osećaj inferiornosti kakav su imali njihovi očevi. Kako biti inferioran pred Zapadom kad imaš jednog Teslu, jednog Novaka Đokovića, jednog Nemanju Vidića ili Baneta Ivanovića, koji se po *Čelsijevom* pokoravanju Evrope ogrnuo srpskom trobojkom? I Kostin stric je, kao i Bane Ivanović, tada živeo u Londonu, ali on se nikada ne bi ogrnuo srpskom zastavom. Valjda ljudi mogu da vole samo zastave pod kojima su odrastali.

BMW je za nekoliko sekundi savladao most koji se od Ade zakiva pravo u podnožje Banovog brda. Prošli su pokojnu robnu kuću *Beteks*, na čijem krovu su se subotom okupljale fensi ekipe i grgoljile čivas i koktele. Gume BMW-a su odskakale od kaldrme i pravile ono slatko tandrkanje duž čitave uzbrdice ka Košutnjaku. Kosta je još bio klinac, pa mu je *Čast* dodelila Marka da mu kontroliše strah tokom posla i eventualno kajanje posle posla, a koje je Kosta sve više osećao kako mu se iz utrobe penje do grla i ne da mu da diše. Ipak, jedan pogled na samouverenog Marka i pomisao na ortake koji će ga slaviti kao heroja uklonili su te nuspojave kao što su brisači BMW-a

sklanjali kišne kapi naglog večernjeg pljuska. Kosta je debitovao za svoj tim paljenjem voždovačkog hostela s migrantima i konačno je osećao da tom timu pripada, da negde konačno pripada. To mu je bila dovoljna nadnica za strah. Ispred zgrade Kosta se pozdravio s drugarom. Pritisnuo je poslednje dugme na tabli lifta. Strujomer je i dalje brundao kad je Kosta stigao na sprat. Igor Braunović, njegov otac, otvorio je vrata uz tipični pozdrav:

„Gde si, seronjo?“

„Seronja“ je ušao u gajbu u koju je dolazio vikendom kao što svaki sin ili ćerka razvedenih roditelja radi to isto u svojoj redovnoj selidbi na kraju radne nedelje. Ode na dva dana kod onog drugog roditelja kome ne pripada po sudskoj brakorazvodnoj parnici. Tako je Kosta već sedam godina dolazio vikendom kod oca Igora Braunovića, zbog kojega je nekada imao protekciju kod učiteljica i razrednih koje su ga stidljivo pitale da li će zvezda *Braunight in late night* doći možda na roditeljski. I Igor Braunović je to uradio dva puta, a onda su i učiteljica, i nekoliko godina kasnije i razredna, a i on, shvatili da ti roditeljski postaju jednoipčasovni termin u kome drugi roditelji osećaju divljenje ili zavist prema jednom od njih koji je, eto, poznatiji i popularniji.

Kosta je ipak osećao da ga slavni otac ponekad gura kroz školovanje i bez intervencije kod profesora – kao da je tatina slava obavijala malog Kostu poput nekakvog štita. Istovremeno, osećao je i da ga mnogi gledaju kao osobu

koja bi preko reda na šalter života. Svestan toga, Igor je sve više izbegavao bilo kakve kontakte s nastavničkom i profesorskom ekipom, kao i dolaske u školu. Na kraju je sve to prepustio bivšoj supruzi u onih pet dana u nedelji koji su bili njen roditeljski termin. Međutim, to očevo povlačenje iz svog školskog života Kosta nije shvatao kao uslugu, već kao rastuću nebrigu.

Tako su se njih dvojica lagano udaljavali vikendima koji su bili tatin termin. Na početku su se bavili dinosaurusima, pa robotima, ubrzo i igricama; nekako su došli do fudbalera i fudbala kako bi na kraju stigli do toga da im jedina zajednička aktivnost bude rutinski subotnji susret na vratima i pozdrav: „Gde si seronjo?“ S godinama odrastanja Kostini nestrpljivi jutarnji dolasci razočarano su se povlačili sve više ka večeri, tako da su se njihovi zajednički vikendi pretvorili u subotnje večere i nedeljni dan do podne – suženi termin u kome je trebalo održavati ceo njihov kompleksni odnos. Da li zbog toga ili zbog vremena i mesta odrastanja, s vremenom je i Kosti i Igoru postajalo jasno da Kosta nema ništa od te posebnosti koju su imali njegov otac i stric. Tu neku unikatnost, harizmu, mangupluk, interesovanja ili bar strast, pogotovo ne neki talenat koji je bio neupitan – ništa od toga Kosta nije posedovao. Čak nije imao sreće da od drugara dobije porodični nadimak „Braun“, koji je po prostoj sili neobičnog prezimena od detinjstva krasio njegovog oca i strica. Kosta je bio samo Kosta i ama baš ničim se nije izdvajao od okoline. Kada su fudbal i fudbaleri počeli da opijaju njegovog malog sina, Igor ga je odveo do stadiona *Partizana* i upisao ga u fudbalski klub. Čak mu nije bilo teško da ga vodi na treninge jer to je bio distrikt njegovog